

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

**Directie Noord Afrika en
Midden-Oosten**

Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

T 070 348 5423
F
marjolein.busstra@minbuza.nl

Datum 15 mei 2013
Betreft Beantwoording vragen van het lid Van Bommel over een waterproject in
Israel

Onze Referentie
2013.159893 en 2013.159895

Uw Referentie
2013Z08491 en 2013Z08864

Hierbij bied ik u, mede namens de minister-president, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het lid Van Bommel over een waterproject in Israël. Deze vragen werden ingezonden op 24 april 2013 met kenmerk 2013Z08491 en op 1 mei 2013 met kenmerk 2013Z08864.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Frans Timmermans

Antwoorden van Frans Timmermans, Minister van Buitenlandse Zaken, op vragen van het lid Van Bommel (SP) over een waterproject in Israël.

Directie Noord Afrika en Midden-Oosten

Vraag 1

Bent u bekend met het Koning Willem-Alexander Waterproject van het Joods Nationaal Fonds (JNF) Nederland in Mitspe Ramon, in het zuiden van Israël? 1)

Onze Referentie
2013.159893 en 2013.159895

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat prins Willem-Alexander toestemming heeft gegeven om zijn naam te verbinden aan dit waterproject? Indien neen, wat zijn dan de feiten?

Antwoord

Na instemming van de Regering is destijds aan de Stichting Joods Nationaal Fonds te Amsterdam bericht dat geen bezwaar kan worden gemaakt tegen vernoeming van dit project.

Vraag 3

Bent u bekend met de campagne van Palestina activisten en NGO's hiertegen? 2)
Wat is uw reactie op de kritiek dat het JNF betrokken is bij onteigening van grond van Palestijnen en de niet-Joodse bevolking van Israël discrimineert? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

Ja, ik ben bekend met deze campagne. Keren Kayemeth LeIsrael – Jewish National Fund (KKL-JNF) verwerft sinds zijn oprichting in 1901 land in eigendom voor het Joodse volk met particulier geworven fondsen. De organisatie heeft in het verleden onder meer gronden opgekocht van de Israëliische overheid die ooit aan Palestijnse vluchtelingen behoorden. Voor zover het vluchtelingen betreft die nu buiten Israël wonen, voorziet het Israëliische beleid in financiële compensatie in het kader van een uiteindelijke vredesregeling. Voor zover het gaat om Palestijnen die hun gronden in 1948-49 hebben verlaten en zich daarna elders in Israël hebben gevestigd, geldt een compensatieregeling. Deze compensatieregelingen zijn overheidsaangelegenheden, niet van KKL-JNF. In 2000 heeft het Israëliische Hooggerechtshof bepaald dat KKL-JNF niet mag discrimineren bij het verpachten van zijn gronden.

Vraag 4

Is het JNF ook betrokken bij projecten in de illegale nederzettingen in bezet Palestijns gebied? Indien ja, kunt u een indicatie geven op welke schaal dit gebeurt? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

KKL-JNF fungeert onder andere als bosbeheerder op de Westelijke Jordaanoever.

KKL-JNF moet worden onderscheiden van de stichting Joods Nationaal Fonds te Amsterdam. De Stichting Joods Nationaal Fonds wordt niet aangestuurd door het KKL-JNF in Israël en heeft een autonoom bestuur. Fondsen die in Nederland worden geworven voor specifieke projecten worden geoormerkt overgemaakt naar Israël en de verantwoording voor de uitgaven wordt in Nederland gecontroleerd. Het waterproject is een initiatief van de Stichting Joods Nationaal Fonds te

Amsterdam. De regering heeft zich ervan vergewist dat de projecten van de Stichting Joods Nationaal Fonds te Amsterdam zich uitsluitend binnen de zogenaamde 'groene lijn' in Israël bevinden, dus niet in bezet gebied. Zij leveren dus op geen enkele wijze een bijdrage aan de bezetting of nederzettingenbouw.

Directie Noord Afrika en Midden-Oosten

Onze Referentie
2013.159893 en 2013.159895

Vraag 5

Kent u het rapport 'Water for one people only'? 3) Deelt u de conclusie uit het rapport dat 'Israel has extensively and unlawfully appropriated Palestinian water resources in the OPT for the sole benefit of those residing in Israel and Israeli colonies, while maintaining a practice of extensive destruction of Palestinian water infrastructure' en dat 'as such, Israel is in violation of Articles 43, 46, 53 and 55 of the Hague Regulations and Articles 49 and 53 of the Fourth Geneva Convention'? Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

Ja, dit rapport ken ik. Dit rapport gaat niet over onderhavig project of het gebied waarin het wordt uitgevoerd, dat volledig is gelegen binnen de internationaal erkende grenzen van de staat Israël.

De cijfers over waterverbruik in dat rapport komen overeen met cijfers van andere organisaties, waaronder de Palestijnse Water Autoriteit (PWA) en meerdere NGO's. Israël betwist een aantal van deze cijfers.

De verdeling, het beheer van en toegang tot water op de Westelijke Jordaanoever zijn overeengekomen in de Oslo-akkoorden. De daarin overeengekomen verdeling is een tijdelijke oplossing en had als één van de Finale Status-onderwerpen na vijf jaar opgevolgd moeten worden door een definitieve verdeling. Als gevolg van het uitblijven van een definitief akkoord, is nog altijd de verdeling van 80-20% uit de Oslo-akkoorden van kracht. Tevens is er nog geen oplossing van het probleem van de nederzettingen overeengekomen tussen de partijen.

In het algemeen geldt op basis van het humanitair oorlogsrecht dat Israël de Palestijnse watervoorraden dient te gebruiken voor het beheer van het bezette gebied en om te voorzien in de essentiële behoeften van de Palestijnse bevolking.

Vraag 6

Kunt u aangeven welke waterbronnen voor het JNF-project gebruikt zullen worden? Betreft het hier water dat juridisch (deels) de Palestijnen toebehoort? Indien ja, acht u uitvoering van dit project in strijd met het internationaal recht? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

Het Koning Willem-Alexander Waterproject maakt gebruik van afvalwater dat afkomstig is van de huishoudens van Mitspe Ramon, dat geheel binnen de internationaal erkende grenzen van de staat Israël is gelegen.

- 1) Het Koning Willem-Alexander Waterproject, <https://www.inhuldigingsboek.nl/het-waterproject.html>, april 2013.
- 2) Palestine activists call on Netherlands prince to disassociate from JNF water project, <http://electronicintifada.net/blogs/adri-nieuwhof/palestine-activists-call-netherlands-prince-disassociate-jnf-water-project>, 18 april 2013.
- 3) Water for one people only, <http://www.alhaq.org/publications/Water-For-One-People-Only.pdf>, 8 april 2013

Aanvullende vragen d.d. 1 mei 2013:

Vraag 1

Kunt u aangeven of dit project van het Joods Nationaal Fonds (JNF) (mogelijk) nadelige gevolgen heeft voor de bedoeïenen in de regio? Is er een relatie tussen dit project of andere projecten van het JNF en de plannen die in Israël worden besproken om 30.000 bedoeïenen uit hun traditionele leefomgeving te verwijderen? Kunt u uw antwoord toelichten? 1)

Antwoord

Uit navraag bij onder andere een in de belangen van bedoeïenen in de Negev-woestijn gespecialiseerde Israëlische mensenrechtenorganisatie blijkt dat het grondgebied waar het project wordt uitgevoerd niet betwist is en dat er geen bedoeïenen wonen. Ook ligt het project niet in het gebied waarop de genoemde Israëlische overheidsplannen betrekking hebben.

Ten aanzien van deze overheidsplannen geldt dat over het betrokken wetsvoorstel nog moet worden gestemd in het Israëlische parlement, de Knesset. Het is nog niet bekend wanneer dit zal gebeuren, noch of er voor dit wetsvoorstel een meerderheid bestaat in de Knesset. Nederland volgt dergelijke ontwikkelingen nauwgezet.

Vraag 2

Kunt u aangeven of als gevolg van bebossingsprojecten van het JNF ruïnes van Palestijnse dorpen zijn verdwenen en dat weide- en landbouwgronden voor Palestijnen onbruikbaar zijn geworden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

Voor de zogenaamde 'Absentee Lands', gebieden die ooit aan Palestijnse vluchtelingen behoorden, heeft de Israëlische staat sinds zijn oprichting nieuwe bestemmingen gevonden. KKL-JNF heeft onder meer op deze gronden bossen aangelegd met toestemming van de Israëlische overheid, die verantwoordelijk is voor het opstellen van bestemmingsplannen. De Israëlische staat heeft een regeling ingesteld ter compensatie van Palestijnse vluchtelingen aan wie dit land vroeger toebehoorde.

Vraag 3

Deelt u de opvatting dat JNF Nederland een onwenselijke projectpartner voor prins Willem-Alexander is? Indien nee, waarom niet?

Antwoord

Er is geen sprake van een projectpartnerschap. Zie tevens het antwoord op vraag 2 (vragen van 24 april jl.) hierboven.

1) Israel: New government must scrap plans to forcibly evict Bedouin,
<http://www.amnesty.org/en/news/israel-new-government-must-scrap-plans-forcibly-evict-bedouin-2013-04-20>, 20 april 2013